

روزنامه فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح استان همدان

<div><div> </div>اولین روزنامهٔ ایران با پیش‌تاریخ و پهن ایران</div>	<div><div> </div>شنبه ۲۵ تیر ماه ۱۴۰۱</div>
<div><div> </div>www.hegmataneh-news.ir</div>	<div><div> </div>۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۳</div>
<div><div> </div>شماره ۵۱۱۶</div>	<div><div> </div>۱۶ ژوئیه ۲۰۲۲</div>
<div><div> </div>شماره ۵۱۱۶</div>	<div><div> </div></div>
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>

هگمتانه

سی نما

نگاهی به فیلم‌های سینمایی عاشورایی

اندک اما پر بار

*بخش اول

فیلم «سفیر» ساخته مرحوم فریبرز صالح رانه تنها به عنوان نخستین و پر فروش‌ترین اثر عاشورایی پس از انقلاب می‌توان نامید، بلکه می‌توان از این اثر به عنوان اولین زیرساخت سینمایی آثار مذهبی در سینمای ایران یاد کرد که زمینه ساخت آثار فراوانی مشابهی را در سینما و سیمای ملی فراهم کرد.

به نوشته فارس، مهم‌ترین حادثه دینی در طول تاریخ ایرانیان، واقعه عاشورا است که با توجه به اهمیت و ابعاد گسترده آن قابلیت پرداخت تصویری بالایی دارد اما در طول این سال‌ها آنچنان که باید از این ظرفیت عظیم بهره‌برداری مناسبی نشده است که

این امر علل و دلایل مختلفی دارد. ساخت آثار تاریخی مذهبی مربوط به واقعه عاشورا نیازمند بودجه بالایی است که طبیعتاً است این مهم از عمده بخش خصوصی برمی‌آید و صدا و سیما و سازمان‌های دولتی باید برای ساخت اینگونه آثار سرمایه‌گذاری کنند.

با این وجود از زمان پیروزی انقلاب اسلامی تا امروز فیلم‌ها و سریال‌های قابل‌اعتنایی ساخته شده که بینندگان عام و خاص را جذب خود کرده‌اند. سهم سینما در این میان در نسبت با تلویزیون کمتر اما به هر حال آثار قابل‌اعتنایی در سینما ساخته شده است. فیلم‌های سینمایی «روز واقعه»، «عصر روز دهم» و «رستاخیز» نمونه‌های موفق با محوریت عاشورا هستند که د ر ادامه نگاهی به مهترین فیلم‌های ساخته شده در این زمینه و فیلم‌هایی که از این واقعه بزرگ تأثیر پذیرفته‌اند، انداخته‌ایم.

■ **«سفیر»؛ اولین و پر فروش‌ترین اثر عاشورایی**

فیلم «سفیر» ساخته مرحوم فریبرز صالح رانه تنها به عنوان نخستین و پر فروش‌ترین اثر عاشورایی پس از انقلاب می‌توان نامید، بلکه می‌توان از این اثر به عنوان اولین زیرساخت

عاشورا صحنه عبرت

هگمتانه، گروه فرهنگی، غیر از درس، عاشورا یک صحنه عبرت است. انسان باید به این صحنه نگاه کند. تا عبرت بگیرد. یعنی چه، عبرت بگیرد؟ یعنی خود را با آن وضعیت مقایسه کند و بفهمد در چه حال و در چه وضعیتی است؛ چه چیزی او را تهدید می‌کند؛ چه چیزی برای او لازم است؟ این را می‌گویند «عبرت». شما اگر از جاده‌ای عبور کردید و واتومبیلی را دیدید که واژگون شده یا تصادف کرده و آسیب دیده، مجاله شده و سرنشینانش ناپود شده‌اند، می‌ایستید و نگاه می‌کنید، برای اینکه عبرت بگیرید. معلوم شود که چطور سرعتی، چطور حرکتی و چگونه رانندگی‌ای، به این وضعیت منتهی می‌شود. این هم نوع دیگری از درس است؛ اما درس از راه عبرت‌گیری است. این را قدری بررسی کنیم. اولین عبرتی که در فقهیه عاشورا ما را به خود متوجه می‌کند، این است که ببینیم چه شد که پنجاه سال بعد از درگذشت پیغمبر صلوات الله و سلامه علیه، جامعه اسلامی به آن حدی رسید که کسی مثل امام حسین علیه‌السلام، ناچار شد برای نجات جامعه‌ی اسلامی، چنین فداکاری‌ای بکند؛ این فداکاری حسین بن علی علیه‌السلام، یکوقت بعد از هزار سال از صدر اسلام است؛ یک‌وقت در قالب کشورها و واتومیلی را دیدید که واژگون شده یا اسلام است؛ این حرفی است.

اما حسین بن علی علیه‌السلام، در مرکز اسلام، در مدینه و مکه مرکز وحی نبوی وضعیتی دید که هرچه نگاه کرد چاره‌ای جز فداکاری نداشت؛ آن هم چنین فداکاری خونین باعظمتی! مگر چه وضعی بود که حسین بن علی علیه‌السلام، احساس کرد که اسلام فقط با فداکاری او زنده خواهد ماند، و الا از دست رفته است؟ «عبرت اینجااست. روزگاری رهبر و پیغمبر جامعه‌ی اسلامی، از همان مکه و مدینه پرچم‌ها را می‌بست، به دست مسلمانها می‌داد و آن‌ها تا اقصی نقاط جزیرهٔ العرب و تا مرزهای

روزنامه فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح استان همدان
صاحب امتیاز: شهرداری همدان
سرپرست: سید حامد تروید
زیر نظر شورای نویسندگان
چاپ : پیام رسانه
وبگاه: www.hegmataneh-news.ir
پيام‌رسان اينستا: @hegmataneh_news.ir
هگمتانه: hegmataneh.news@gmail.com
نشانی: همدان، میدان آرامگاه بوعلی سینا، محوطه تالار فجر
انتشار مطالب بیانگر دیدگاه صاحب اثر است و الزاماً دیدگاه روزنامه نیست.

نمابر تحریریه: ۰۸۱-۳۸۲۶۲۲۰۰
تلفن تحریریه: ۰۸۱-۳۸۲۸۲۹۴۰
تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۸۱-۳۸۲۸۲۹۳۹
۰۹۱۸ ۱۱۱۱۰۷۱

ارتباط با تحریریه در پیام‌رسان اینستا
۰۹۱۸ ۶۳۸ ۶۱۲۹

خدا چون دست بر لوح و قلم زد

سر او را به خط نی رقم زد

دل نی ناله‌ها دارد از آن روز

از آن روز است نی را ناله پر سوز

قیصر امین پور

امام صادق علیه السلام:

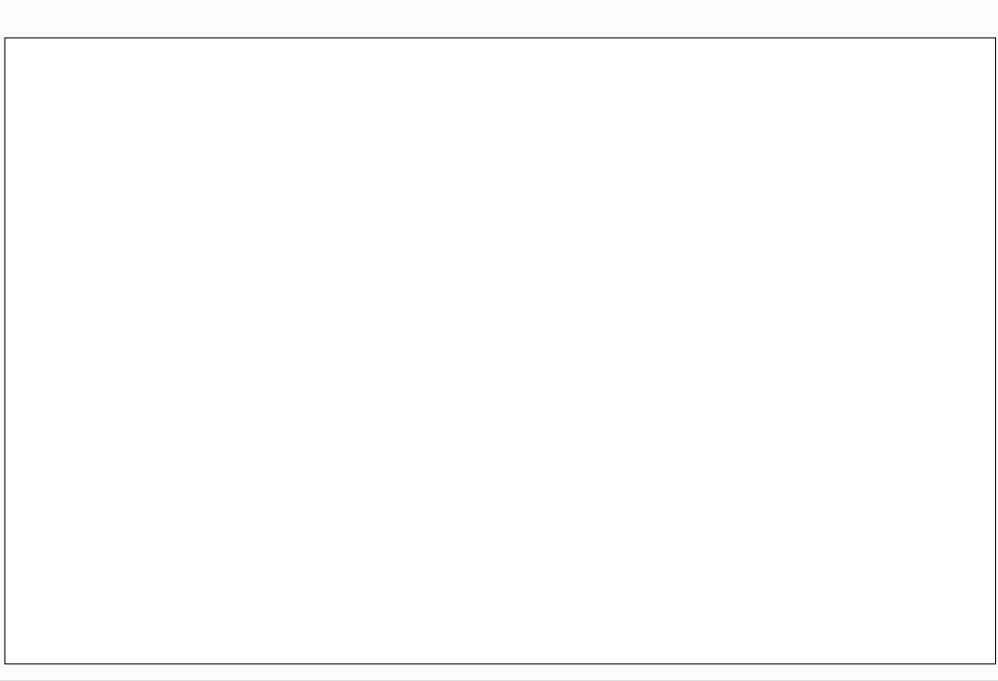
کسی که در مرتبه حسین بن علی علیه‌السلام شعری خوانده و خود

گریه کرده و ده نفر دیگر را بگریاند بهشت برایشان واجب می‌گردد و کسی

که در مرتبه حسین علیه‌السلام شعری خوانده و خود گریه کرده و یک نفر دیگر را بگریاند بهشت برای هر دو واجب می‌شود.

کامل الزیارات، جلد ۱، صفحه ۱۰۴

عکس روز

آموزه‌های محمدی برای شهروند قرآنی

فرمان امام علی(ع)

برای رسیدگی به پیرمرد نابینای نصرانی

هگمتانه، گروه فرهنگی؛ در قرآن کریم آمده است: وای برکم فروشان،

آنان که وقتی برای خود پیمان‌ه می‌کنند حق خود را به طور کامل

می‌گیرند ولی وقتی برای دیگران وزن می‌کنند کم می‌گذارند.

امام علی علیه‌السلام فرموده است: در انصاف داری انسان خردمند همین بس که هرگاه حقیقت برایش روشن شد آن را بپذیرد.

حکایت: روزی حضرت امام علی(ع) از کوچه‌ای عبور می‌کرد با فردی نابینا که نصرانی و در حال گدایی بود مواجه شد از آحوالش جستجو کرد و متوجه مشکلاتش شد فرمود «عجب، تا وقتی که توانایی داشت از او کار کشیدند! و حال که پیر و نابینا شده او را به حال خود رها کرده‌اند» در عهده حکومت است که تا وقتی این مرد زنده است او را سرپرستی کند سپس دستور داد برپود از بیت‌المال به او مستمری بدهید.

نکته: رعایت انصاف درباره افراد از نشانه‌های رشد شخصیت است و کسی که می‌خواهد بزرگ شود لازم است در باره دیگران انصاف را به کار ببندد.

جهان پادشاه در انصاف کوش
ز جام عدالت می صاف نوش

ایستگاه آسمان

مبادا در ذلت بمیرید و یاران

حسین(ع) را تنها بگذارید

هگمتانه، گروه فرهنگی؛ ای برادران و ای جوانان عزیز که صدای مرا

می‌شنوید نکنند که در رخخواب ذلت بمیرید و یاران حسین(ع) را تنها

بگذارید، رو به جبهه‌هاکنید و آن‌آجا که می‌توانید از دشمنان اسلام به

هلاکت برسانید و در پایان اگر کشته شوید در راه خداوند شهید شده‌اید،

شهیدانی که شاهدان تاریخ خواهید بود و هم اینکه دانسته‌اید در چه راهی جان خود را فدا کرده‌اید.

ای عزیزان و جوانان برومند جان ما متاعی است که می‌خواهیم آن را در

مقابل خداوند بفروشیم و خدا هم در عوض به ما خود و بهشت‌اش را سر عنایت می‌فرماید و ما باید این معامله را به نحو احسن انجام دهیم.

نکنند از نام و بیاد خداوند غافل شوید و در ناآگاهی و در پایان عمر در

بستر جان بسپارید، از قول من به امام امت سلام گرمی که از اعماق دلم

برمی‌خیزد را برسانید و بگویید که توانستم برای از ارزش خون شهیدان که

بر دوشم بود قدری از آن را جبران کنم.

فرزای از وصیت‌نامه شهید مرتضی کریمی

کسانی مثل پیغمبر اسلام و امیر المؤمنین علیهما‌السلام بوده‌اند، در طرف چند ده سال به آن وضعیت برسانند، این بیماری، بیماری خطرناکی است و ما هم باید از آن بترسیم. امام بزرگوار ما، اگر خود را شاگردی از شاگردان پیغمبر اکرم صلوات الله و سلامه علیه محسوب می‌کرد، سفر فخر به آسمان می‌شود. امام، افتخارش به این بود که بتواند احکام پیغمبر را درک، عمل و تبلیغ کند. امام ما کجا، پیغمبر کجا؟! آن جامعه را پیغمبر ساخته بود و بعد از چند سال به آن وضع دچار شد. این جامعه‌ی ما خیلی

باید مواظب باشد که به آن بیماری دچار نشود. عبرت، اینجااست! ما باید آن بیماری را پیشناسیم؛ آن را یک خطر بزرگ بدانیم و از آن اجتناب کنیم. به نظر من این پیام عاشورا، از درس‌ها و پیام‌های دیگر عاشورا برای ما امروز

فوری‌تر است. ما باید بفهمیم چه بلایی بر سر آن جامعه آمد که حسین بن علی علیه‌السلام، آقازاده‌ی اول دنیای اسلام و پسر خلیفه‌ی مسلمین، پسر علی بن ابی‌طالب علیه الصلاة و السلام، در همان شهری که پدر بزرگوارش بر مسند خلافت می‌نشست، سر بریده‌اش گردانده شد و آب از آب تکان نخورد! از همان شهر آدم‌هایی به کرپلا آمدند، او و اصحاب او را با لب تشنه به شهادت رسانند و حرم امیر المؤمنین علیه‌السلام را به اسارت گرفتند!

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار فرماندهان

گردان‌های عاشورا ۱۳۷۱/۴/۲۲

شام می‌رفتند؛ امپراتوری روم را تهدید می‌کردند؛ آن‌ها از مقابلشان می‌گریختند و لشکریان اسلام پیروززنده نمی‌گشتند؛ که در این خصوص می‌توان به ماجرای «توبک» اشاره کرد. روزگاری در مسجد و معبر جامعه‌ی اسلامی، صوت و تلاوت قرآن بلند بود و پیغمبر با آن لحن و آن نفس، آیات خدا را بر مردم می‌خواند و مردم را موعظه می‌کرد و آن‌ها را در جاده‌ی هدایت با سرعت پیش می‌برد.

ولی چه شد که همین جامعه، همین کشور و همین شهرها، کارشان به جایی رسید و آن قدر از اسلام دور شدند که کسی مثل زید بر آن‌ها حکومت می‌کرد؟! وضعی پیش آمد که کسی مثل حسین بن علی علیه‌السلام، دید که چاره‌ای جز این فداکاری عظیم ندارد! این فداکاری، در تاریخ بی‌نظیر است. چه شد که به چنین مرحله‌ای رسیدند؟ این، آن عبرت است.

ما باید این را امروز مورد توجه دقیق قرار دهیم. ما امروز یک جامعه‌ی اسلامی هستیم. باید ببینیم آن جامعه‌ی اسلامی، چه آفتی پیدا کرد که کارش به زید رسید؟ چه شد که بیست سال بعد از شهادت امیر المؤمنین علیه الصلاة و السلام، در همان شهری که او حکومت می‌کرد، سرفهای پسرانش را بر نیزه کردند و در آن شهر گردانند؟! کوفه یک نقطه‌ی بیگانه از دین نبود! کوفه همان جایی بود که امیر المؤمنین علیه‌السلام در بازارهای آن راه می‌رفت؛ تازیانه بر دوش می‌انداخت؛ مردم را امر به معروف و نهی از منکر می‌کرد؛ فریاد تلاوت قرآن در «آناء اللیل و اطراف النهار» از آن مسجد و آن تشکیلات بلند بود. این، همان شهر بود که پس از گذشت سالهایی نه چندان طولانی در بازارش دختران و حرم امیر المؤمنین علیه‌السلام را، با اسارت می‌گردانند. در ظرف بیست سال چه شد که به آنجا رسیدند؟ اگر بیماری‌ای وجود دارد که می‌تواند جامعه‌ای را که در رأسش

| **پیشخوان نشریات** **|**

تأملی بر آثار فیلمسازان جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در نشریه «راه‌نما»

و اثر خود را اصلاح کنند. یکی از اهداف اصلی جشنواره مردمی فیلم عمار، تربیت نیروی متعهد و کاربلد برای عرصه‌های مختلف فرهنگی کشور به ویژه زمینه‌ی فیلمسازی بوده است؛ این نشست‌ها باعث هم‌افزایی هرچه بیشتر و کارآمدتر میان پیشکسوتان حوزه فیلمسازی انقلاب اسلامی و نسل جدید خواهد شد و فیلمسازان جوان می‌توانند با بهره‌گیری از تجربیات آنان، آثاری فاخر تولید کنند؛ البته نباید از این نکته غافل شویم که این

نهال نوبیا که به مدد اعضای دبیرخانه شکل گرفته و

مراحل برگزاری گعده‌های راه‌نما، نیازمند دریافت نظرات، پیشنهادات و انتقادات شما خواهد بود.

در این شماره از نشریه، نعمت الله سعیدی، نویسنده و منتقد سینما درباره مستند ژنرال، مهرداد یوسفی، کارگردان مستند ژنرال درباره این مستند، حجت عدالت‌پناه کارگردان آدوار جشنواره عمار درباره مستند «دراکوخار»، سید محمدحسین هاشمی گلپایگانی درباره مستند «ریشه در آب» و رضا برجی، کارگردان و نویسنده با موضوع انسان‌سازی به شخصیت مرحوم نادر طالب‌زاده می‌پردازد.

و اثر خود را اصلاح کنند.

یکی از اهداف اصلی جشنواره مردمی فیلم عمار، تربیت نیروی متعهد و کاربلد برای عرصه‌های مختلف فرهنگی کشور به ویژه زمینه‌ی فیلمسازی بوده است؛ این نشست‌ها باعث هم‌افزایی هرچه بیشتر و کارآمدتر میان پیشکسوتان حوزه فیلمسازی انقلاب اسلامی و نسل جدید خواهد شد و فیلمسازان جوان می‌توانند با بهره‌گیری از تجربیات آنان، آثاری فاخر تولید کنند؛ البته نباید از این نکته غافل شویم که این نهال نوبیا که به مدد اعضای دبیرخانه شکل گرفته و مراحل برگزاری گعده‌های راه‌نما، نیازمند دریافت نظرات، پیشنهادات و انتقادات شما خواهد بود. در این شماره از نشریه، نعمت الله سعیدی، نویسنده و منتقد سینما درباره مستند ژنرال، مهرداد یوسفی، کارگردان مستند ژنرال درباره این مستند، حجت عدالت‌پناه کارگردان آدوار جشنواره عمار درباره مستند «دراکوخار»، سید محمدحسین هاشمی گلپایگانی درباره مستند «ریشه در آب» و رضا برجی، کارگردان و نویسنده با موضوع انسان‌سازی به شخصیت مرحوم نادر طالب‌زاده می‌پردازد.

و اثر خود را اصلاح کنند.

یکی از اهداف اصلی جشنواره مردمی فیلم عمار، تربیت نیروی متعهد و کاربلد برای عرصه‌های مختلف فرهنگی کشور به ویژه زمینه‌ی فیلمسازی بوده است؛ این نشست‌ها باعث هم‌افزایی هرچه بیشتر و کارآمدتر میان پیشکسوتان حوزه فیلمسازی انقلاب اسلامی و نسل جدید خواهد شد و فیلمسازان جوان می‌توانند با بهره‌گیری از تجربیات آنان، آثاری فاخر تولید کنند؛ البته نباید از این نکته غافل شویم که این نهال نوبیا که به مدد اعضای دبیرخانه شکل گرفته و

مراحل برگزاری گعده‌های راه‌نما، نیازمند دریافت نظرات، پیشنهادات و انتقادات شما خواهد بود.

در این شماره از نشریه، نعمت الله سعیدی، نویسنده و منتقد سینما درباره مستند ژنرال، مهرداد یوسفی، کارگردان مستند ژنرال درباره این مستند، حجت عدالت‌پناه کارگردان آدوار جشنواره عمار درباره مستند «دراکوخار»، سید محمدحسین هاشمی گلپایگانی درباره مستند «ریشه در آب» و رضا برجی، کارگردان و نویسنده با موضوع انسان‌سازی به شخصیت مرحوم نادر طالب‌زاده می‌پردازد.